

ATLARIN BESLENMESİ

AT BESLEMEDE ANA KURALLAR

1. Sadece kaliteli yemler verilmeli
2. Hayvana verilen rasyon dengeli olmalı
3. Ani yem değişikliklerinden kaçınılmalı.
4. Laktasyonda ve büyüme döneminde olan at yemlerinde protein ve mineral oranı yüksek olmalı.
5. Kaba yemin rasyondaki oranı % 50 olmalı.
6. Küflü donmuş yem verilmemeli.
7. Yemin ve suyun temiz olması sağlanmalı.
8. Elden yem yedirilmemeli ki bu durum kemirmeye neden olabilir.
9. Büyüyen ve laktasyonda olan atlara daha ziyade baklagil otları verilmeli.

10. Olgun ve yaşı atlara ise buğdaygil otları tercih edilmeli.
11. Yemle yeterince Ca ve P verilmeli
12. Atlarda diş kontrolü mutlaka yapılmalı.
13. konsantre yemlerin çok inceltilmemesi gerekir. Çok ince konsantre yemleri atlar reddeder. Böyle yemleri tüketen atlarda kolik şekillenebilir.
14. Hayvana verilen su temiz ve derin kapta verilmelidir.
15. çalışma yapacak atlar çalışmaya çıkmadan en az 1 saat yemini tamamen bitirmiş olmalı veya çalışmadan gelmiş atlara en az bir saat sonra yem verilmeli.
16. genelde atlar günde iki kez yemlenmeli, çok sıkı çalışan atlarda bu sayı 3'e çıkarılmalı.
17. Terli ve egzersizden yeni gelmiş atlara hemen su verilmemeli.
18. Ahırda kalan atlara egzersiz yapılmalı.

Tayların Beslenmesi

- Tayların beslenmesi, tayın uygun bir kemik gelişimi, büyümesi ve annesine kısa sürede yetişebilmesi açısından büyük öneme sahiptir. Sütten kesimden sonra tayın beslenmesine önem vermek geç sayılabilir. Çünkü tayın doğduğu andan itibaren beslenmesine ayrı bir önem verilmezse gelişim tam olmaz ve at iyi bir gelişim gösteremez.

-

Anne Sütü İle Besleme

Anne sütü, yeni doğan taylor için doğal bir besin maddesidir. Süt, ilk 2-3 haftalık yaşamda taylorın ihtiyacını iyi bir şekilde karşılamaktadır. Ancak bu durum anne sütünün yeterli olması durumunda geçerlidir. Doğumdan sonra anneden gelen ilk süt «kolostrum» adını alır ve taylorın özellikle vücut savunma mekanizmasının iyi bir şekilde gelişmesi için 36 saat içerisinde mutlaka hayvana verilmesi gerekmektedir. Çünkü ilk 36 saat içerisinde vücudun savunma mekanizmasını sağlayan antikorlar ince bağırsaktan absorbe olurlar.

Süt iyi bir besin maddesi olmakla beraber içinde demir, bakır ve diğer bazı besinler yetersizdir. Taya tek balına süt verilmemelidir. Çünkü hayvanlarda anemi görülebilir. Genç taylar, maksimum oranda büyüme ve gelişme için sütle birlikte diğer besin maddelerine de ihtiyaç duyarlar. Taylarda bakır normal gelişim için mutlaka gerekli elementlerden birisidir. Atta süt verimi doğumda 2-3 ay sonra pik noktasına ulaşır.

Creep Yemlerle Besleme (Anne Sütünü Destekleyen Tay Yemi)

Tay doğduktan 10-15 gün sonra annesinin yemi ile beslenmeye başlayabilir. Taylara iyi dengelenmiş creep yemler tercih edilmelidir. Creep yemlerin özellikle doğumdan 2-3 ay sonra verilmesi tavsiye edilir. Creep yemler, atlara temiz, taze, çamursuz ve kşimemiş olarak verilmelidir. Atlar ve özellikle taylar bu konuda çok hassastır. Creep yemler hayvanlara vitamin, mineral, protein ve diğer besin maddelerini yeterli ölçüde sağlayabilirler. Tay 5-6 aylık yaşa geldiğinde, her 454 kg canlı ağırlığına 225 g creep yem verilebilir. Sütten kesilme yaşına gelindiğinde ise 2.3-3.6 kg/gün creep yem tüketilebilir.

Tay rasyonlarında mineral ve özellikle kalsiyum ve fosfor düşük düzeyde veya yetersiz ise yalama taşları ile bu ihtiyaç çok rahatlıkla karşılanabilir. Yalama taşları hayvanların rahatlıkla ulaşabilecekleri yerlere konmalı ve mineral madde bakımından dengelenmiş olmalıdır.

Erken Büyüme için Yapılan Besleme

Tay doğduğunda annesinin ağırlığının % 8-10'u kadardır. Tayların ilk 3-4 aylık yaşamı büyüme ve gelişmesi için oldukça kritiktir. Yapılan çalışmalarda, tayın ilk aylık sürede 1.8 kg/gün canlı ağırlık kazandığı tespit edilmiştir. Bu durum anne sütü ile creep yemlerin neden dengeli ve yeterli ölçüde taylara verilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Tay doğumundan 3.5 aylık süreye kadar günde ortalama 1.4 kg canlı ağırlık kazanır. Bu yaştan sonra canlı ağırlık kazancı düşme gösterir. Diğer bir deyişle tay 3.5 aylık yaşta olgun ağırlığının % 80'ine ulaşmaktadır. Dengeli bir rasyon, yani besin maddeleri, mineral bakımından hayvanın ihtiyacını tam olarak karşılayan rasyon, kemik büyümesi ve gelişmesi için şarttır.

Anne sütü daha önce belirtildiği gibi demir ve bakır yönünden fakir olduğundan, bu minerallerle takviye edilmiş creep yemi de hayvana verilirse, hayvanın büyümesi için tüm şartlar yerine getirilmiş olur. Bu amaçla taylara anne sütüne ilave olarak, 770 g/gün yem verilebilir. Bu miktar tayın canlı ağırlığına ve büyüme hızına bağlı olarak arttırılabilir veya azaltılabilir.

Süt İkame Yemler ile Erken Sütten Kesim

Tüm hayvan türleri için süt ikame yemleri kullanılmaktadır. Süt ikame yemleri;

1. Annenin ölümü veya hastalanması durumunda
2. Anne sütünün çok az ve besin değeri düşük olduğunda
3. Annenin memesinin yaralanmasında
4. Annenin tekrar tohumlanmasında yardımcı olması amacıyla erken sütten kesmede
5. Annenin eğitimi ve gösteride bulunması için erken sütten kesilmesi durumlarında taya verilebilir.

Erken sütten kesme yaşı yaklaşık ayda yapılmakta ise d, iyi bir rasyon uygulaması ile bu süre biraz daha aşağıya indirilebilir. Bu rasyon canlı ağırlığın % 1-1.5'ı kadar baklagil otları ve samanla birlikte verilebilir.

Kullanılacak Yemin Miktarı

Sütten kesilen taylara her 45.4 kg canlı ağırlık için 230-450 g kesif yem verilebilir. Bu dönemde her 45.4 kg canlı ağırlık için 454 g kaba yem verilebilir. Ancak, bazı durumlarda verilecek kaba yem miktarı 680-900 g'a kadar yükselebilir. Hayvana verilecek kaba ve konsantre yem miktarı hayvanın türüne, hayvanın yemi severek tüketmesine ve kaba-konsantre yemin kalitesine göre değişir. Yulaf büyüyen ve genç atlar için iyi bir yemdir. Mısır ve buğday ise rasyona enerji kaynağı olarak katılır. Soya küspesinin önemi lizin yönünden zengin olması bakımından protein kalitesinin yüksek olmasıdır. Sütten kesilmiş tay rasyonuna % 5 kurutulmuş yonca otu katılabilir ve bu yem maddesi bir çok besin maddesi bakımından iyi bir kaynaktır. Yemde tozumayı önlemek ve yemin lezzetini arttırmak için melas kullanılmaktadır.

Büyümekte Olan Atların Beslenmesi

Büyümekte olan atlar, süttten kesimden 1 yaşına kadar olan süreyi kapsar. Olgun ağırlığı, ağır olan atlardan doğan taylarda, ağırlık kazancı hafif ağırlıkta olanlara göre daha fazladır. İlk yılda ağırlık kazancı en yüksektir ve bu dönem çok önemlidir. Büyümekte olan atların rasyonları protein, enerji, vitamin ve mineral yönünden yüksek olmalıdır. Büyümekte olan atlarda kaba yem/konsantre yem oranı önemlidir. Bu bağlamda hayvanlara verilebilecek kaba konsantre yem oranı Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Büyümekte Olan atlarda Kaba Konsantre Yem oranı

At	Günlük Yem Tüketimi/kg	Rasyon Oranı	
		Konsantre Yem, %	Kaba Yem, %
Tay (3 Aylık)	4.2	75-80	20-25
Sütten Kesilme (6 Aylık)	5.0	65-70	30-35
Bir Yaşlı	6.0	45-55	45-55
Bir Yaştan Fazla (18 Aylık)	6.5	30-40	60-70
İki Yaşlı (Hafif İdmanlı)	6.6	30-40	60-70

Doğumdan 18 Aylığa Kadar Ağırlık ve Y¼kseklik

Tay doğumdan sonra ilk 90 g¼n içerisinde yaklaşık 110 kg'a kadar y¼kselir ve g¼nde 1.2 kg canlı ağırlık kazanır. İkinci 90 g¼nde ise 75 kg alır ve g¼nde 0.8 kg canlı ağırlık kazanır. Üç¼nc¼ 90 g¼nde 60 kg ve g¼nde 0.7 kg canlı ağırlık kazanır. D¼rd¼nc¼ 90 g¼nde ise 45 kg alır ve g¼nde 0.5 kg ağırlık kazanır. Buradan da gör¼ld¼đ¼ gibi doğumdan sonraki ilk birkaç ay içerisinde kemik ve kas gelişimi en hızlı bir şekilde gerçekleşir. Taylara bu d¼nemde yeterince anne s¼t¼ ve daha fazla protein, vitamin, mineral ve enerji bakımından dengeli bir rasyon verilmelidir.

Bir Yaşlı Atların Beslenmesi

Atlar bir yaşa ulaştığında iyi bir şekilde büyümüş, iyi bir şekil almış ve ayakları iyi gelişmiş olmalıdır. Tayların ikinci yıllık periyodunda canlı ağırlık kazancı ilk yılda olduğu gibi olmasa bile hayvanlara iyi kaliteli yem vermek gerekir. Sütten kesildikten sonra hayvanlara her 45.4 kg canlı ağırlık için 0.45-0.68 kg kaba yem ve 0.45-0.68 kg konsantre yem vermek gerekir. Kaba konsantre yem oranı hayvanın özelliğine bağlıdır. Hızla büyüyen atlara, yarış atlarına ve yüksek performansa sahip olan atlara konsantre yem kaba yemden daha fazla verilir.

Bu durumda iyi bir kas ve kemik gelişimi söz konusudur. İyi bir bakım ve besleme programı uygulanmış ve iyi bir kas kemik yapısına sahip at ikinci yılın sonunda çok iyi bir performans ve yarış gösterir. Bu hayvanların rasyonlarında % 12-14 HP, 10-11 Mcal/kg SE, %0.6 Ca ve % 0.40 P olmalıdır. Yazın iyi kaliteli mera ihtiyacı karşılayabilir. Mera iyi değilse her 100 kg canlı ağırlık için 1 kg tahıl kırması yeterlidir. Kışın ise her 50 kg canlı ağırlık için 250-500 g konsantre yem verilmelidir.

Bir Yaşından Fazla olan Atların Beslenmesi

Bu hayvanların rasyonlarındaki protein, kalsiyum ve fosfor miktarı bir yaşındakilere oranla daha düşüktür. Kaba yem oranı, %60-70, konsantre yem oranı da %30-40 şeklinde olmalıdır. Bu hayvanlara bir yaşındaki atlara düzenlenen rasyon örneği verilebilir. Ancak rasyonun protein oranı yaklaşık %13, kaba yemin ise %10.5 olmalıdır. Böyle özellikteki kaba yem $\frac{3}{4}$ oranında kullanılabilir. Bu hayvanlarda yarış ve yüksek performans gibi kritik durumlar söz konusu olmadığından iyi kaliteli kaba yem yeterli olabilir.

Aygırların Beslenmesi

Aygırlar yetiştirme ve tohumlama sezonundan önce ne fazla yağlandırılmalı ne de fazla zayıf düşürülmelidir. Eğer bir yıl süresince aygır tohumlamada kullanılacaksa iyi kaliteli çayır otu veya yonca otu ile besin madde ihtiyacı büyük ölçüde karşılanır. Bu dönemde hayvanlara verilecek otun temiz, kaliteli, bol yapraklı olması gerekir. Hayvanlara verilecek su da temiz ve rahatlıkla ulaşabilecekleri yerlerde olmalıdır. Bu hayvanlara konsantre yem fazla verilmemeli daha çok kaba yem ağırlıklı besleme yapılmalıdır. Tohumlama sezonunda kullanılacak damızlık aygırlara verilecek konsantre yem miktarı 2-3 haftadan önce arttırılmalıdır. Bu dönemde aygır protein, enerji, mineral ve vitamin bakımından yüksek yeme ihtiyaç duyarlar.

Tohumlama sezonunda 45 kg canlı ağırlık için 0.45 kg konsantre yem verilir. Ancak konsantre yem miktarı aygırın kondisyonuna, kaba yemin kalitesine, diğer faktörlere bağlı olarak değişir. Eğer iyi kaliteli çayır otu yoksa her kg canlı ağırlığa 1 kg çayır-baklagil otu karışık kaba yem verilebilir. Damızlık aygırlara verilecek konsantre yemin terkihi şu şekilde verilebilir:

Mısır.....	% 40
Yulaf.....	% 40
Buğday Kepeği.....	% 20

Kış mevsiminde özsu bakımından zengin yemler, kök ve yumrular, az miktarda da havuç ve silajdan yararlanılabilir (4.5-7.0 kg/Hayvan).

Kısrakların Beslenmesi

Kısrakları yüksek düzeyde konsantre yemle besleyerek yağlandırmak veya yetersiz besleme yapıp hayvanları zayıflatmak üreme sisteminin olumsuz yönde etkilenmesine neden olur. Burada önemli olan kısrakların aşırı kilolu ve zayıf olmalarına izin vermemektir. Atlar genelde mart, nisan, mayıs aylarında doğum yaparlar. Bu aylarda doğum yapan kısraklar daha sağlıklı olurlar. Atın gebelik süresi yaklaşık olarak 11 aydır.

Kısarak mart, nisan, mayıs aylarında doğum yaptığında birçok problem de ortadan kalkar. Gebelikte son 90 gün çok önemlidir. Bu periyotta embriyo en hızlı gelişimini yapar. Tayın doğum ağırlığı 41-45 kg'dır. Tablo 2'de gebeliğin son 90 gününde uygulanması gereken yem programı gösterilmiştir.

Tablo 2. Gebeliğin Son 90 Gününde Yemde Sindirilebilir Enerji ve Yem Tüketimi

Canlı Ağırlık, Kg	Günlük Yem, kg	Günlük Canlı Ağırlık Oranı, %	Yemde Sindirilebilir Enerji Mcal/kg	Günlük Ağırlık Kazancı, g
200	3.7	0.83	2.5	268
400	6.2	0.71	2.5	532
500	7.4	0.71	2.5	550
600	9.4	0.64	2.5	668

Yaklaşık 500 kg canlı ağırlığında olan bir kısırak günde 7.3 kg kuru madde tüketir. Diğer bir ifade ile vücut ağırlığının % 0.7'si kadar yem tüketir. Gebeliğin ilk aylarında konsantre yemden sadece 0.5 kg veya biraz daha fazla verilirken gebeliğin son 90 gününde konsantre yemden % 25-35 oranında kullanılır. bu bağlamda hayvanın ve embriyonun ihtiyacının karşılanması için konsantre yem 1.8-2.7 kg/gün verilebilir.

Laktasyonda Bulunan Kısrakların Beslenmesi

Kısraklarda vücudun yaşama payı ihtiyacının karşılanması kadar süt üretiminin de önemi büyüktür. Bu hayvanlara enerji, protein, mineral ve vitamin yetersiz düzeyde verilirse süt üretimi azaldığı gibi gebe olan hayvanlarda tayın gelişimi de olumlu yönde etkilenir. Besin maddelerince yetersiz rasyonla beslenen kısraklardan doğan tayların bir yaşına ulaşınca kadar kazandığı canlı ağırlıkta düşük olur.

Tablo 3. Laktasyonun İlk Üç Ayında Besleme

- Tablo 3’de farklı ağırlıkta bulunan kısıraklarda enerji ve yem tüketimi ile ilgili veriler gösterilmiştir.

Canlı Ağırlık, kg	Günlük yem, hayvan/kg	Günlük yem, canlı ağırlık oranı,%	Sindirilebilir Enerji yem/Mcal	Süt Üretimi gün/kg
200	5.2	1.98	2.79	8
400	8.4	0.95	2.79	12
500	10	0.92	2.79	15
600	11.8	0.90	2.79	18

Laktasyonun ilk üç ayında yem tüketimi günde 2.7 kg'a yükselirken, gebeliğin son 90 gününde bu miktar %37 azalmaktadır. Laktasyonun ilk üç aylık periyodunda konsantre yem toplam yemin %45-55'ini oluşturur. Ancak bu miktar kaba yenin kalitesine, süt üretim miktarına, hayvanın kondisyonuna ve diğer faktörlere bağlıdır. Tablo 4'te 500 kg canlı ağırlığında bulunan kısrağın gebelik ve laktasyonda enerji ve yem tüketimleri karşılaştırılmıştır.

Tablo 4. 500 kg Canlı Ağırlığında olan Kısraclarda Sindirilebilir Enerji ve Yem Tüketimi

	Günlük yem, hayvan/kg	Günlük yem, Canlı ağırlık oranı, %	Sin. Enerji yem/Mcal	Süt üretimi gün/kg
Gebeliğin son 90 günü	7.35	0.70	0.52	-
Laktasyonun ilk üç ayı	10.08	0.90	0.58	15
Laktasyonun ilk üç ayından süttten kesime kadar	9.35	0.85	0.54	10

Laktasyonun Üçüncü Ayından Sütten Kesime Kadar Besleme

- Bu dönemde tay doğduktan sonraki ilk üç ay içerisinde kısırağın ürettiği süt miktarı $2/3$ oranında azalır. Dolayısıyla hayvanın tükettiği yem miktarı da azalır. Dolayısıyla hayvanın tükettiği yem miktarı da azalır. Hayvanlara Tablo 9'da gösterilen konsantre yem % 30-40 oranında azaltılarak verilmelidir. Kaba yemin protein düzeyi ise %11'den az olmamalıdır. Tablo 5'de hayvanların yem tüketimleri ve sindirilebilir enerji düzeyleri verilmiştir.

Tablo 5. Laktasyonun Üçüncü Ayından Sütten Kesime Kadar Yemde Sindirilebilir Enerji Miktarı ve Yem Tüketimi

Canlı Ağırlık, kg	Günlük yem, hayvan/kg	Günlük yem, canlı ağırlık oranı,%	Sindirilebilir Enerji yem/Mcal	Süt Üretimi gün/kg
200	5.0	1.12	0.53	6.0
400	7.8	0.88	0.53	8.0
500	9.4	0.85	0.53	10.0
600	10.9	0.82	0.53	12.0

Anne Sütü

Kısraklar sütteki sindirilebilir enerjiyi süt enerjisine %60 oranında çevirebilirler. Kısrak laktasyonun pik döneminde günde 24 kg süt verebilir. Kısraklar genelde ortalama 12-18 kg süt verir. Anne sütü tayın tüm ihtiyaçlarını karşılayamaz. Diğer bir ifade ile anne sütündeki besin maddelerini dengeleyebilecek saptamantlere ihtiyaç vardır. Anne sütündeki sindirilebilir enerji, protein, kalsiyum ve fosfor tayın ihtiyacını karşılamada yetersiz kalmaktadır. Ayrıca süt demir ve bakır yönünden yetersiz olduğundan taylarda anemiye de neden olabilir.

Yarış Atlarının Beslenmesi

İyi bir performans ve yarış için eğitim gören atlara atletlere benzer şekilde uygulama yapılmalıdır. Bir insanın ortalama ömrü 70 yıl iken, atın ömrü yaklaşık 20 yıldır. At bir yaşından itibaren eğitime ve çalışmaya başlar. Dolayısıyla at insana göre daha erken yaşta antrenmana başlar ve bu durum hayvanın vücudunda ağır bir stres oluşturur. Bu stres iyi bir şekilde uzaklaştırılmaz ise vücut ve kemik gelişimi tam olamaz. Yarış atları genelde 2 yaşında yarışmalara başlar. Bu dönemde çok iyi dengelenmiş bir rasyonla atın beslenmesinin yapılması yanı sıra iyi bir bakım da şarttır.

Yarış atları yüksek düzeyde enerjiye ihtiyaç duyarlar. Yarış atı yarış periyodunun ilk 1-3 dakikasında maksimum gücünü harcar. Bunun anlamı enerjinin kullanılması ve yararlanılabilirliği kısa zamanda maksimum seviyeye ulaşmaktadır. Enerjinin kullanılabilirliği vücudun yarış esnasında oksijen taşıma ve kullanma kapasitesine bağlıdır. Eğer burada bir aksama söz konusu olursa, atın yarış performansı oldukça düşer. Atın çalışması esnasında kaslara enerjinin sağlanmasında glikojen ve serbest yağ asitleri önemli rol oynar. Bu amaçla rasyona glikojen ve yağ asitleri ilave edilebilir. Ancak at çalışmıyor ise verilen bu yağı okside edemez ve yağların değerlendirilememesine neden olur.

Diğer bir ifade ile yüksek performans sahip ve efor sarf eden atların rasyonlarına yağ ilave etmek enerjinin vücutta kullanılabilirliğini olumlu yönde etkilemektedir. Rasyonlara yağ katmak enerjinin kullanılabilirliğini arttırdığı gibi aminoasitlerin dolayısıyla proteinlerin kullanılabilirliğini de yükseltmektedir. Ancak fazla miktarda yağ kullanmaktan kaçınmak gerekir. Bu amaçla rasyonlara genelde % 1 düzeyinde yağ katmak yeterli olmaktadır.

Tablo 6. Sütten kesilmiş atlar için verilecek rasyon örneği

Yem Maddesi	Verilen Miktar %
Yulaf	44
Mısır	27
Soya Küspesi (%44 Ham Proteinli)	19
Melas	7.5
DCP (Dikalsiyum Fosfat)	1.0
Kireç Taşı	0.5
Tuz	0.5
Vitamin Premiks	0.1
Ham Protein	16.31
Kalsiyum	0.75
Fosfor	0.55

Tablo 7. Bir yaşı atlara verilebilecek konsantre yem örnekleri

Yem Maddesi	Verilen Miktar %	
Yulaf	44	15
Mısır	34	32
Sorgum ve diğer tahıllar	-	20
Soya Küspesi	13	12
Keten tohumu küspesi	-	5
Kurutulmuş yonca unu	-	7
Melas	7	5
DCP (Dikalsiyum Fosfat)	0.5	1
Kireç Taşı	1	-
Tuz	0.5	1
Vitamin Premiks	0.1	1

Bu konsantre yem ile beraber iyi kaliteli çayır otu samanla yarı yarıya karıştırılarak verilebilir.

Tablo 8. Gebe atlar için rasyon örneği

Yem Maddesi	Verilen Miktar %
Yulaf	30
Mısır	10
Arpa	12.25
Buğday kepeği	10
Soya küspesi	11
Keten tohumu küspesi	4
Yonca unu	10
Melas	7
DCP (Dikalsiyum Fosfat)	2
Kireç Taşı	0.75
Tuz	1
Vitamin Premiks	1

Kısrağa verilecek konsantre yem miktarı kondisyona göre azaltılabilir veya arttırılabilir. Gebelik periyodunda hayvana verilecek toplam rasyonun proteini en az %12 olmalıdır.

Tablo 9. Laktasyonda bulunan kısırak için rasyon örneği

Yem Maddesi	Verilen Miktar %
Yulaf	15
Mısır	10
Arpa	26
Buğday kepeği	7
Soya küspesi	13
Keten tohumu küspesi	4
Yonca unu	7
DCP (Dikalsiyum Fosfat)	1.25
Kireç Taşı	0.75
Tuz	1
Vitamin Premiks	1

Tablo 10. Yarış atı ve yüksek performansa sahip atlar için rasyon örneği

Yem Maddesi	Verilen Miktar %
Yulaf	35
Mısır	10.75
Buğday	12.50
Arpa kepeği	7.0
Yunca unu	8.0
Soya küspesi	15
Melas	2.0
DCP (Dikalsiyum Fosfat)	0.75
Kireç Taşı	1
Tuz	1
Vitamin premiks	1

Tablo 11. Yarış atları için rasyon örnekleri, kg/gün

Çayır kuru otu	5	6	4
Yulaf	2	-	8
Mısır	4	2	-
Karma yem*	1	5	-
Buğday kepeği	-	-	0.5
Vit+Min karması	0.05	-	0.1

*: Her kg'da 2.9 Mcal SE ve 70 g HP içerir.

Tablo 12. Yem tüketimi (%vücut ağırlığı) %90 KM

Atlar	Kaba yem	Konsantre yem	Toplam
OLGUN ATLAR			
Yaşama Payı	1.5-2.0	0-.05	1.5-2.0
Kısrak laktasyon başı	1.0-2.0	0.5-1.0	1.5-2.0
Kısrak ileri gebe	1.0-1.5	1.0-2.0	2.0-3.0
Kısrak laktasyon sonu	1.0-2.0	0.5-1.5	2.0-2.5
ÇALIŞAN ATLAR			
Hafif çalışan	1.0-2.0	0.5-1.0	1.5-2.5
Orta derecede çalışan	1.0-2.0	0.75-1.5	1.75-2.5
Ağır çalışan	0.75-1.5	1.0-2.0	2.0-3.0
GENÇ ATLAR			
Taylar, 3 aylık	0	1.0-2.0	2.5-3.5
6 aylık	0.5-1.0	1.5-3.0	2.0-3.5
12 aylık	1.0-1.5	1.0-2.0	2.0-3.0
18 aylık	1.0-1.5	1.0-1.5	2.0-2.5
2 yaşlı	1.0-1.5	1.0-1.75	1.75-2.5

Tablo 14. Çalışan atlar için enerji ihtiyacı

Aktivite	SE
Hafif iş yapan	1.25×Yaşama payı SE
Orta derecede iş yapan	1.50×Yaşama payı SE
Ağır iş yapan	2.00×Yaşama payı SE

Kaynak

- Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları. Kemal Küçükörsan. Ankara 2001.